

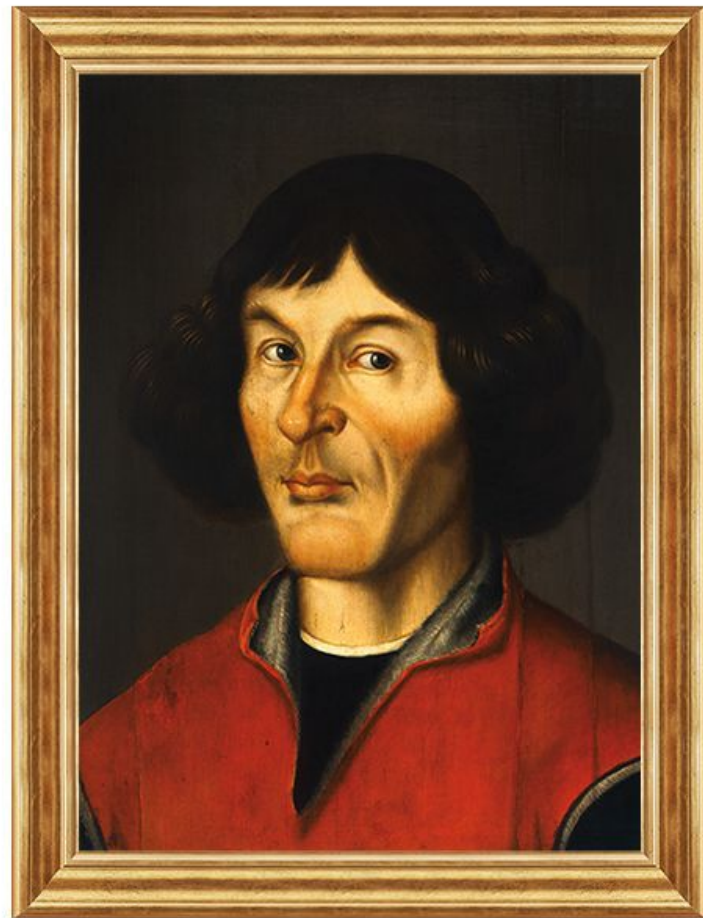
Dawno temu, w Toruniu, mieszkał mistrz wypiekający bardzo smaczne pierniczki. Miały one fantazyjne kształty i niepowtarzalny smak. Piekarz cieszył się wielkim uznaniem nie tylko ze względu na swe umiejętności, ale także charakter, był bowiem człowiekiem skromnym i niezwykle pracowitym. Sam wychowywał jedyną córkę, Kasię, którą kochał nad życie. Pewnego razu piekarz ciężko zachorował i przez dłuższy czas nie mógł pracować. Gdy do domostwa zaczęła zaglądać bieda, poprosił córkę, by sama spróbowała wypiekać pierniczki. Kasia bardzo lubiła pomagać ojcu i ochoczo przystała na jego prośbę.

Dziewczyna rozpalila w wielkim piecu i przygotowała ciasto, nie mogła jednak znaleźć foremek do wycinania pierniczków. Wzięła więc zwykły kubeczek i powycinała z ciasta niewielkie medaliony. Ułożyła po sześć sztuk obok siebie i wstawiła do pieca. Gdy pierniczki się upiekły, Kasia bardzo się zasmuciła. Okazało się bowiem, że ciasto się pozlepiało i pierniczki miały kształt sześciu połączonych ze sobą medalionów. Dziewczyna pomyślała, że nikt nie będzie chciał kupić tak dziwnych wypieków.

Jak się okazało, martwiła się zupełnie niepotrzebnie. Wszystkie pierniczki sprzedaty się jeszcze tego samego dnia. Wszystkim bardzo smakowały, a ponadto ich nietypowy kształt bardzo przypadł ludziom do gustu.

Od tamtej pory pierniczki w kształcie sześciu połączonych ze sobą medalionów nazywa się katarzynkami, a ich smak ponoć nie zmienił się do dziś. Katarzynki są również najpopularniejszymi toruńskimi piernikami, których koniecznie trzeba spróbować, odwiedzając to piękne miasto.

Dnia 19 lutego 1473 roku przy ulicy Świętej Anny w Toruniu (obecnej ulicy Kopernika) przyszedł na świat Mikołaj Kopernik, syn Mikołaja - kupca z Krakowa oraz matki torunianki - Barbary z domu Watzenrode. Kopernik przechodził ulicami Starego Miasta do szkoły parafialnej, która mieściła się w pobliżu kościoła farnego pod wezwaniem Świętego Jana. W szkole tej uczył się łaciny, rachunków i śpiewu.

Kopernik posiadał rodzeństwo: starszego brata Andrzeja oraz dwie siostry Barbarę i Katarzynę. Krótko przed śmiercią ojca w 1483 roku rodzina Koperników przeniosła się do kamienicy przy Rynku Staromiejskim. Kiedy ojciec umarł Mikołaj miał zaledwie dziesięć lat i potrzebował oficjalnego opiekuna. Został nim wuj Łukasz Watzenrode.

PIERNIKOWE RYMOWANKI

1. Dla Torunia tym jest piernik,
czym dla statku dobry sternik.

2. Jeśli skraść jej chcesz całusa,
piernik daj - on serce skrusza.

3. Piernik lód roztopi szybko
i dziewczynę złapiesz gibką.

4. Piernik jest to cud przyrody,
żołądkowe leczy wrzody.

5. Dasz jej sernik - da kopniaka,
dasz jej piernik - da buziaka.

6. Gdy cholewki chłopak smali,
wprzód piernikiem niech się chwali.

7. Nie wykręcisz się gagatku
bez piernika i zadatku.

8. By na licu była gładka,
daj jej piernik zamiast kwiatka.

9. Twardy piernik to jest to,
o co gospodyni szło.

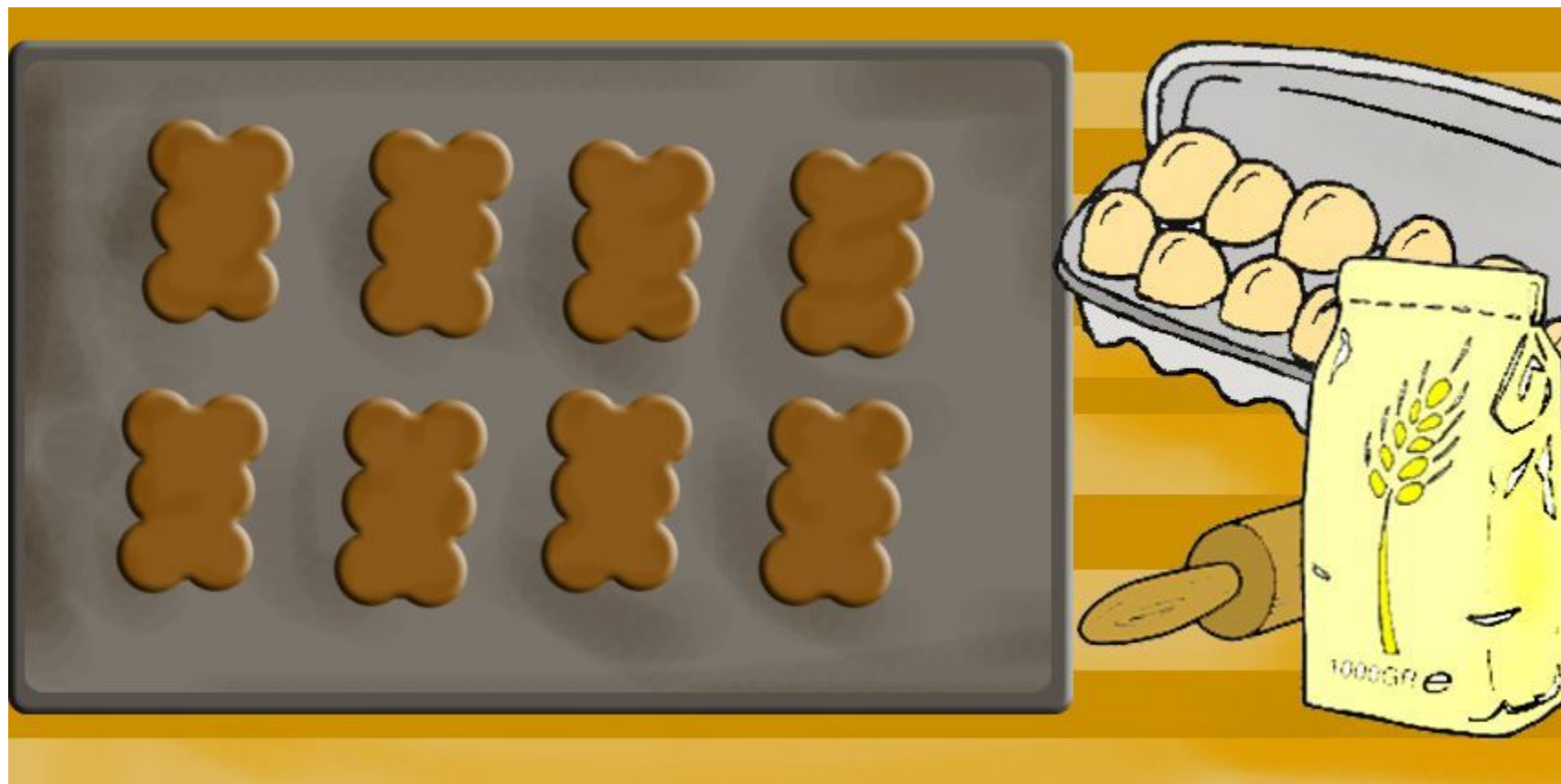
10. Kiedy życie bardzo skrzeczy,
złe nastroje piernik leczy.

PIERNICZKI TORUŃSKIE, PRZEPIS ZE STAREGO ZESZYTU

1. 500 g mąki żytniej typ. 720.
2. 300 g naturalnego miodu, najlepiej lipowego.
3. 1 jajko.
4. 1 łyżeczka sody oczyszczonej.
5. 2 łyżeczki przyprawy do **piernika**.
6. 1/4 łyżeczki mielonego anyżu.
7. kieliszek spirytusu, mały.

Herb Torunia – jeden z symboli **miejskich Torunia** w postaci **herbu**.^[1] Jest on jednym z najważniejszych elementów dziedzictwa kulturowego miasta^[2].

Wzór herbu objęty jest ochroną prawną, do jego używania upoważnione są organy miasta Torunia. Herb musi być używany zgodnie z obowiązującym wzorem graficznym. Jako symbol i znak tożsamościowy miasta może być umieszczany w szczególności: na chorągwi i fladze miasta, na sali obrad **Rady Miasta**, w gabinetach przewodniczącego i **prezydenta**, w sali ślubów, w budynkach i ich wnętrzach – siedzibach władz samorządowych i ich agend, na tablicach pamiątkowych fundowanych przez władze miasta, na pieczęciach urzędu miasta i jego agend, na słupach i rogatkach usytuowanych na granicach miasta i w punktach informacyjnych, na blankietach korespondencyjnych, materiałach promocyjnych wydawanych przez prezydenta albo za jego zgodą. Herb w polu **srebrnym czerwone mury miejskie** z blankowaniem i trzema **basztami** jednakowej wysokości. W basztach skrajnych po jednym otworze strzelniczym w **kolorze czarnym**. W murze brama ze **złotymi** podwojami, lewa połowa podwoi otwarta: okucie na podwojach srebrne, w otwartej połowie bramy brona srebrna podniesiona. Otwór bramy czarny. **Tarczę herbową** trzyma klęczący **anioł** w szacie **błękitnej** ze skrzydłami srebrnymi. Włosy anioła czarne, twarz i dłonie barwy naturalnej. W prawej ręce anioł trzyma złoty **klucz**^[3].

Toruński ratusz jest jednym z największych ceglanych budynków tego typu w Europie i najważniejszym zabytkiem toruńskiej starówki. Przez wieki stanowił administracyjne i handlowe centrum miasta, w jego pobliżu odbywały się jarmarki, hołdy składane władcom, rycerskie turnieje czy nawet publiczne egzekucje skazańców.

Stojący w południowo-wschodnim narożniku staromiejskiego rynku pomnik Mikołaja Kopernika jest jednym z najważniejszych symboli Torunia. Odlany w pracowni znanego berlińskiego rzeźbiarza Fryderyka Tiecka, został ustawiony w obecnym miejscu w 1853 roku.

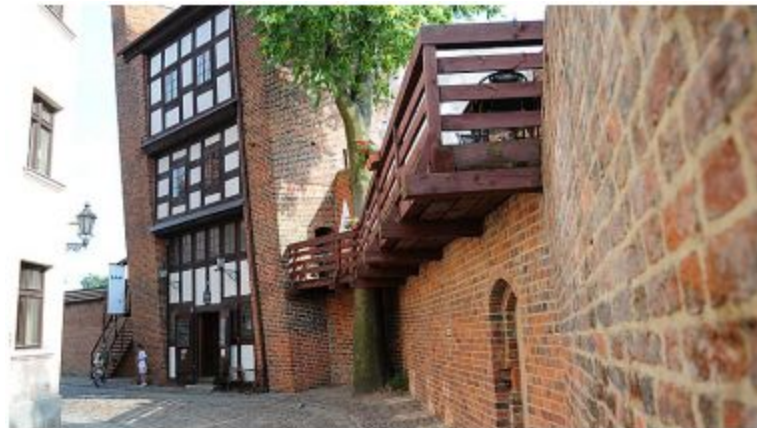
Dom Mikołaja Kopernika

Dom Mikołaja Kopernika to średniowieczna kamienica, która w drugiej połowie XV wieku należała do rodziny Koperników. Wielu historyków wskazuje ją jako miejsce, gdzie w 1473 roku przyszedł na świat wielki astronom - Mikołaj Kopernik, który jako pierwszy dowiódł, że Ziemia nie jest nieruchomym centrum wszechświata a jedynie jedną z planet krążących po orbitach wokół Słońca

Krzywa wieża

Krzywa Wieża to średniowieczna baszta obronna, która swoją nazwę zawdzięcza znacznemu odchyleniu od pionu. Według legendy, jej powstanie wiąże się z postępkiem jednego z toruńskich krzyżaków, który wbrew obowiązującym go zasadom zakochał się i spotykał z piękną córką bogatego kupca. Pokutą za złamanie ślubu czystości miało być wzniesienie pochylej wieży jako symbolu odejścia od surowej zakonnej reguły.

Legenda o toruńskich piernikach

Od dawna Toruń słynął ze smacznych pierników. Wypiekało je wielu mistrzów piekarskich. Jeden z nich, skromny i pracowity, robił wyjątkowo pomysłowe pierniki i dzielił się nimi z ubogimi. Po śmierci żony w piekarni pomagała mu córka Katarzynka. Ojciec kochał ją z całego serca.

Kiedy zachorował, Katarzynka postanowiła sama upiec pierniki. Niestety foremki, których używał ojciec, były dla niej za ciężkie. W piekarni znalazła jednak nieduży kubeczek. Z ciasta wykroiła nim kółka, ułożyła po sześć i włożyła do pieca.

Po upieczeniu zauważyła, że kółka się zlepily i utworzyły dziwny kształt. Katarzynka się zmartwiła: „Kto kupi takie dziwaczne pierniki?”. Jednak mieszkańcom Torunia spodobał się kształt pierników.

Zastanawiały się przekupki: „Na czym polega ich sekret?”. Jedna powiedziała: „Są tak dobre, jak dobre jest serce Katarzynki”. Żeby nikt nie zapomniał, kto je wymyślił, pierniki nazwano katarzynkami.

1. Opowiedzcie, w jaki sposób powstały katarzynki.
2. Zapiszcie odpowiedź na pytanie: „Jak jedna z przekupek wytłumaczyła sekret katarzynek?”.
3. Dowiedzcie się, co to jest legenda.
4. Przeczytajcie inną legendę o toruńskich piernikach. Opowiedzcie ją.

Uzupełnianie tekstu z lukami – notatki o Toruniu ;

Pisownia wielką literą nazw rzek , miast , imion i nazwisk;

Toruń leży nad rzeką W Toruniu urodził się i mieszkał największy polski astronom.

Toruń słynie też z pysznych Wypiekane są one tutaj od prawie..... lat. to miasto Mikołaja Kopernika i piernika.

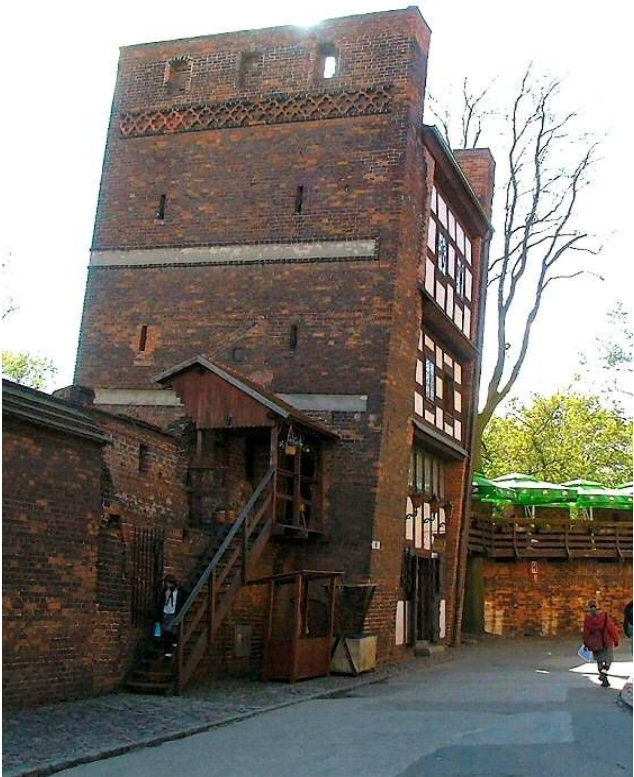
Uczniowie odczytują prawidłowo uzupełnioną notatkę i wklejają do zeszytów.

• Rozwiąż, jeśli nie wiesz zapytaj rodzica.

1. Kamienica pod Gwiazdą, Ratusz, Dom Kopernika to
2. Dom Boży to inaczej
3. Mostowa lub Klasztorna
4. Trąba Boża inaczej
5. Miasto, w którym znajduje się nasza szkoła
6. Przepływa przez Toruń
7. Miejsce, w którym można udać się w podróż w daleki kosmos
8. Krzywa nad Wisłą w Toruniu
9. Zatrzymują się tam turyści
10. Najmniejszy pomnik z kapeluszem w Toruniu
11. Miejsce w Toruniu gdzie ogląda się gwiazdy
12. Uczą się tam toruńscy studenci
13. Nazwa teatru kukielkowego w Toruniu
14. Sławny Toruńczyk - astronom
15. Nazwa dużego, nowego kina w Toruniu
16. Orzeł, Grunwald, Cinema to.....
17. Nazwa teatru na Wrzosach

[Kliknij na podany link](#)

[3:51 Now playing Watch later Watch later Add to queue Add to queue](#)

Stojący pośrodku Rynku Staromiejskiego monumentalny Ratusz Staromiejski jest jedną z największych, najwspanialszych tego typu budowli w Europie. Jest prawdziwym pomnikiem świetności Torunia, dawnego emporium handlowego **Hanzy**. Powstał w końcu XIV wieku, tj. w okresie szczytowego rozwoju średniowiecznego **Starego Miasta Torunia**, w oparciu o przywilej wielkiego mistrza krzyżackiego, Konrada von Wallenrode.

<https://youtu.be/suB9INzgZDs>

Funkcjonalnie łączył dwie zasadnicze role: parter zajmowały pomieszczenia handlowe (**sukiennice**, hala ław chlebowych, kramy, sala wagi oraz Sala Sądowa), piętro zaś przeznaczone było dla organów władzy miejskiej (Sala Rady, od XVI wieku zwana **Salą Senatu** (*Senatus civitatis Thoruniensis*), urzędy Kontrybucyjny, Wetowy, Kancelaria, Kamlaria i in.). Pierwotnie, od drugiej połowy XIII wieku, w tym miejscu znajdowały się wolno stojące budynki uformowane w podobny czworobok (o kształtowaniu się bryły Ratusza **tutaj**).

Ułóż zdania w poprawnej kolejności zgodnie z treścią legendy, zapisz je i wklej do zeszytu.

- * W piekarni mistrza Bartłomieja **pracuje** piekarczyk Bogumił
- * Bogumił **wypieka** w nocy piernikowe serca dla Katarzyny
- * Piekarczyk **idzie** za miasto, by rozmyślać o ukochanej
- * Bogumił **ratuje** pszczołę, która tonęła
- * Królowa Pszczół **dziękuje** piekarczykowi za pomoc
- * Królowa **zdradza** Bogumiłowi sekret pieczenia pysznych pierników
- * Bogumił **wraca** do miasta i piecze pierniki według przepisu królowej
- * Do Torunia przyjeżdża z zapowiadzaną wizytą król
- * Pierniki Bogumiła najbardziej **smakują** królowi
- * Król **spełnia** marzenie Bogumiła
- * Bogumił **zostaje** mistrzem piekarskim
- * Król nadaje Toruniowi przywilej wypieku pierników

Znajdz Torun na mapie Polski .

*KONKURS
LEGENDA O MOJEJ RODZINIE.*

*Praca pisemna, plastyczna, techniczna
pomysł należy do Ciebie!!!!*

Termin zgłoszenia do końca lutego 2021r.

KONKURS ADRESOWANY DO UCZNIÓW KL. 4

Nagrodzone zostaną 3 legendy oraz 3 będa wyróżnione.

ZAPRASZAM

Katarzyna Kreczman

